

Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej	Roczne uproszczone sprawozdanie merytoryczne z działalności organizacji pożytku publicznego
	za rok 2014

- Formularz należy wypełnić w języku polskim;
- Sprawozdawca wypełnia tylko przeznaczone dla niego białe pola;
- W trakcie wypełniania formularza istnieje możliwość dodawania wierszy oraz zawijania tekstów w polach;
- We wszystkich polach, w których nie będą wpisane odpowiednie informacje, należy wstawić pojedynczy znak myślnika (---).

Data zamieszczenia sprawozdania 2015-07-21

I. Dane organizacji pożytku publicznego

1. Nazwa organizacji	FUNDACJA WOLNOŚĆ OD RELIGII		
2. Adres siedziby i dane kontaktowe	Kraj POLSKA	Województwo LUBELSKIE	Powiat M. LUBLIN
Gmina M. LUBLIN	Ulica CHOPINA	Nr domu 41	Nr lokalu 2
Miejscowość LUBLIN	Kod pocztowy 20-023	Poczta LUBLIN	Nr telefonu 577 400 484
Nr faksu	E-mail fundacja.wor@gmail.com	Strona www www.wolnoscodreligii.pl	
3. Data rejestracji w Krajowym Rejestrze Sądowym			
4. Data uzyskania statusu organizacji pożytku publicznego	2014-06-11		
5. Numer REGON	06135656000000	6. Numer KRS	0000403073
7. Skład organu zarządzającego organizacji <i>(Należy wpisać imiona, nazwiska oraz informacje o funkcji pełnionej przez poszczególnych członków organu zarządzającego)</i>	Imię i nazwisko	Funkcja	Wpisany do KRS
	Dorota Wójcik	Prezeska Zarządu	TAK
	Andrzej Wójcik	Członek Zarządu	TAK
Tadeusz Dulniak	Członek Zarządu	TAK	
8. Skład organu kontroli lub nadzoru organizacji <i>(Należy wpisać imiona, nazwiska oraz informacje o funkcji pełnionej przez poszczególnych członków organu kontroli lub nadzoru)</i>	Imię i nazwisko	Funkcja	Wpisany do KRS
	Marcin Moszyński	Przewodniczący Rady	TAK
	Grzegorz Głowiak	Członek Rady	TAK
	Kamil Zinczuk	Członek Rady	TAK
	Paweł Żołnierczyk	Członek Rady	TAK

II. Charakterystyka działalności organizacji pożytku publicznego w okresie sprawozdawczym

1. Opis działalności pożytku publicznego

Misją Fundacji Wolność od Religii jest ochrona mniejszości bezwyznaniowej oraz obrona przed religią. Fundacja koncentruje swoje działania wokół inicjatyw na rzecz realnego rozdziału państwa od wszelkich organizacji religijnych, a także zapobiegania praktykom dyskryminacyjnym. Dużą uwagę poświęcamy

1.1. Opis głównych działań podjętych przez organizację

rozpowszechnieniu wiedzy na temat istnienia mniejszości wobec dominującego w Polsce światopoglądu. Fundacja prowadzi portal wolnoscodreligii.pl, a także fanpage na Facebooku (ponad 17 tys. sympatyków). Cały czas podejmujemy interwencje w odpowiedzi na bezpośrednie prośby osób wykluczanych czy dyskryminowanych ze względu na światopogląd. Istotną część podejmowanych w ostatnim roku działań związana była z przejawami dyskryminacji wobec osób niewierzących w przedszkolach i szkołach publicznych. Fundacja działa w sposób ciągły, a środki na działalność pozyskuje z darowizn od osób prywatnych, jak również ze sprzedaży książek i gadżetów we własnym sklepie internetowym www.niewierze.eu.

Aktywny zespół to członkowie Zarządu i Rady Fundacji - 7 osób. Wszyscy pełnią swoje funkcje społecznie i realizują misję fundacji poprzez działania wolontarystyczne. Fundacja współpracuje z wolontariuszami na terenie całej Polski, aktywnie i społecznie wspierającymi realizację podejmowanych działań. Z częścią wolontariuszy współpracujemy w sposób ciągły.

Od czerwca 2014 Fundacja posiada status OPP. Środki z tytułu odpisów podatkowych - 1% wpłyną na konto fundacji w roku 2015 zatem w niniejszym Sprawozdaniu nie uwzględniono tego rodzaju finansowania.

W 2014 roku fundacja podjęła wiele interwencji w sprawach dot. m.in nie przestrzegania zapisów Rozporządzenia MEN w zakresie organizacji zajęć z religii/etyki (np.: poprzez wymaganie od uczniów nie uczęszczających na religię dodatkowych oświadczeń - kampania informacyjna „Religia i etyka w szkole”).

Prowadziliśmy działania rzecznicze i interwencyjne u przedstawicieli władz państwowych w sprawach związanych z m.in. poniżej wymienionymi zagadnieniami:

1. Sposób organizacji jasełek oraz rekolekcji w polskich szkołach publicznych

Próby do jasełek odbywają się niejednokrotnie zamiast lekcji przez kilka dni szkolnych – dzieci niewierzące spędzają ten czas na świetlicy szkolnej; rekolekcje organizowane w przerwie pomiędzy j. polskim a matematyką lub w inny sposób wykluczający uczniów należących do mniejszości. Działania fundacji: pisma do Kuratorium, MEN, RPO, RPD. Wywiady prasowe, uczestnictwo w programie TVP Lublin „Pytania Panoramy”.

2. Tablica zawieszona na ścianie stołówki w szkole publicznej nr 51 w Lublinie, z 12 zasadami kulturalnego spożywania posiłków. Pierwsza z nich: „Pamiętam o modlitwie przed i po jedzeniu”.

Informacja ta umieszczona jest wśród zasad kulturalnego zachowania się uczniów w czasie posiłku, jako pierwszy i wyróżniony punkt tych zasad. Dzieci niewierzące czyni to automatycznie niekulturalnymi. Działania fundacji: pisma do szkoły, Kuratorium, MEN, Rzeczników oraz do premiera Donalda Tuska. Wywiady prasowe.

Tablica pomimo interwencji wisi nadal. Fundacja wielokrotnie spotyka się z uzasadnianiem narzucania praktyk religijnych w miejscach publicznych, w tym w szkołach, brakiem wyrażanego sprzeciwu. Wiemy, że rodzice obawiają się zgłaszać tego typu sprawy do dyrekcji przedszkoli i szkół ze względu na częsty brak zrozumienia i kłopoty, które mogą spotkać dzieci ze strony nauczycieli i rówieśników. Brak sprzeciwów oraz wieloletnia praktyka nie mogą być uzasadnieniem tego typu działań. Dyrektor przedszkola i szkoły powinien naszym zdaniem wykazywać się troską o wszystkich uczniów oraz wrażliwością, która pozwala uniknąć krzywdzących sytuacji, nie czekając na protesty ze strony rodziców. Sytuacja w ww. szkole jest dotkliwa także dlatego, że rodzice kilkakrotnie wyrażali sprzeciw wobec sytuacji, o której mowa wyżej.

3. Niewłaściwe praktyki obserwowane w szkołach publicznych w związku ze zbieraniem informacji o uczestniczeniu bądź nieuczestniczeniu w lekcjach religii (przedstawianie rodzicom i uczniom formularzy z deklaracją uczestniczenia w lekcjach religii bez możliwości wyboru etyki; dyrektorzy szkół i nauczyciele nie przekazują informacji o możliwości uczestniczenia w lekcjach religii i etyki jednocześnie, rodzice i uczniowie zainteresowani udziałem w lekcjach etyki są zniechęceni, informowani o tym, iż lekcje etyki będą organizowane późnym popołudniem, w sąsiedniej szkole lub w sobotę). Działania fundacji: pisma do ok. 50 szkół.

4. Praktyka oferowania spowiedzi w miejsce mandatu podczas kontroli drogowych prowadzonych przez Policję w Grodzisku Wielkopolskim.

5. Pismo do Ministerstwa Edukacji Narodowej z wnioskiem o zmianę Rozporządzenia MEN z dnia 14 kwietnia 1992 r. w sprawie warunków i sposobu organizowania nauki religii w publicznych przedszkolach i szkołach w zakresie m.in. bezpośredniego zakazu zbierania oświadczeń o uczęszczaniu na lekcje religii zapisanego we wnioskach o przyjęcie dziecka do szkoły, zrównania uprawnień dzieci uczestniczących w zajęciach z religii i etyki oraz doprecyzowania zakresu kompetencji nauczyciela religii.

6. W związku z tym, iż część placówek oświatowych nie stosuje się do zapisów Rozporządzenia MEN z 14 kwietnia 1992 r. w sprawie warunków i sposobu organizowania nauki religii w publicznych przedszkolach i szkołach m.in. wpisując we wnioskach o zapisanie dziecka do szkoły pytanie o chęć

uczestnictwa w lekcjach religii (przy jednoczesnym braku pytania o lekcje etyki) fundacja wysłała do tychże wskazanych przez rodziców i uczniów placówek oświatowych, informację o prawidłowej formie przyjmowania wniosków. W roku 2014 wysłaliśmy w tej sprawie pisma do ok. 40 szkół. Fundacja wysłała również do ok. 90 szkół informację o obowiązujących przepisach w zakresie zbierania oświadczeń o uczestniczeniu dziecka w lekcjach religii, a także informowała o bezwzględnym zakazie zbierania deklaracji negatywnych (o nieuczestniczeniu dziecka w lekcjach z religii lub etyki).

7. Do ok. 30 szkół publicznych wysłaliśmy informację w sprawie niewłaściwego sposobu organizowania mszy na zakończenie roku szkolnego (msze na salach gimnastycznych, brak skutecznej opieki dla uczniów nieuczestniczących we mszach, ogłoszenia szkół na stronach internetowych, w których znalazły się stwierdzenia, iż msze są obowiązkowe etc).

8. Katecheza organizowana dla dwulatków w żłobku publicznym nr 5 w Gdańsku-Wrzeszczu. Działania fundacji: obszerna korespondencja prowadzona w tej sprawie umieszczona została na stronie internetowej fundacji.

9. Kontynuacja interwencji w MEN, u Rzecznika Praw Obywatelskich oraz Rzecznika Praw Dziecka związana ze sposobem organizacji religii w przedszkolach publicznych podczas realizacji 5 godzinnej podstawy programowej. W opinii fundacji wyklucza to małe dzieci z grupy rówieśniczej i naraża na przykre dla nich konsekwencje. Sytuacja ta powoduje również, iż wielu rodziców niewierzących (ze względu na działania władz publicznych) decyduje się zapisywać swoje dzieci na katechezę rzymskokatolicką co z kolei narusza ich konstytucyjne prawo do wychowywania dzieci zgodnie z własnym sumieniem i światopoglądem.

10. Kampania prowadzona przez Rzecznika Praw Dziecka przeciw przemocy, która to zdaniem fundacji zawierała sugestię, że rodzice, którzy nie kryją przed swoimi dziećmi, iż opowieść o świętym Mikołaju jest dla nich tylko jednym z wielu mitów, dopuszczają się w ten sposób wobec nich przemocy. Od kilkunastu miesięcy zgłaszaliśmy do Rzecznika Praw Dziecka Pana Marka Michalaka przypadki przemocy symbolicznej i dyskryminacji, która dotyka w szkołach i przedszkolach dzieci z mniejszości bezwyznaniowej oraz mniejszości religijnych. Nigdy do tej pory nie otrzymaliśmy od żadnej odpowiedzi na te zgłoszenia. Urząd Rzecznika Praw Dziecka wykazuje się ignorancją wobec działań i apeli fundacji Wolność od Religii. W związku z powyższym apelowaliśmy również o ustąpienie Rzecznika z pełnionej funkcji.

Fundacja wysłała do parlamentarzystów partii rządzącej, Platformy Obywatelskiej apel w sprawie uboju rytualnego.

W III kwartale fundacja kontynuowała kampanię informacyjną "Religia i etyka w szkole" związaną ze sposobem organizowania lekcji religii i etyki w szkołach oraz praktykami dyskryminującymi dot. m.in. organizacji mszy przez szkoły i postępującej klerykalizacji w publicznych placówkach oświatowych. Podjęliśmy kolejnych kilkanaście interwencji dokumentowanych na bieżąco na stronie internetowej oraz na fan page'u na Facebooku.

Fundacja brała udział w Dniach Świeckości 25-28.09.2014 w Krakowie. Podczas panelu „Światopogląd pokolenia okresu transformacji porażką polskiej edukacji?” fundację reprezentował dr Tomasz Kalbarczyk.

W IV kwartale 2014r. w odpowiedzi na bezpośrednią prośbę Pani Grażyny Juszczyk (nauczycielka matematyki, która zdjęła krzyż w pokoju nauczycielskim) fundacja udzieliła wsparcia względu na toczący się proces w sprawie o dyskryminację w miejscu pracy ze względu na wyznanie. Podjęliśmy starania aby wzmocnić komunikację medialną w powyższej sprawie m.in. wzięliśmy udział w nagraniu programu Dzień dobry TVN w październiku 2014, jak również udzieliliśmy wywiadu prasowego dla TOK FM. Dzięki staraniom fundacji Pani Grażyna Juszczyk uzyskała reprezentację adwokata, którego wynagrodzenie zostało sfinansowane z darowizn indywidualnych osób wspierających cele fundacji. Konsekwencją była również obszerna korespondencja prowadzona przez fundację z władzami szkoły w Krapkowicach, a także z Dolnośląskim Kuratorium i MEN w sprawie ankiet przeprowadzonych w szkole w ostatnim kwartale 2014r. w sprawach światopoglądowych zawierających pytania dot. deklaracji „za lub przeciw” krzyżowi w pokoju nauczycielskim. Sprawa Pani G. Juszczyk na dzień przygotowania sprawozdania merytorycznego nie znalazła ostatecznego rozstrzygnięcia w Sądzie. Fundacja monitoruje przebieg sprawy.

Fundacja uczestniczyła w audycji radiowej związanej z utrudnianiem procedury apostazji przez przedstawicieli Kościoła Katolickiego jak również nieskutecznym działaniom władzy państwowej w zakresie operowania danymi osobowymi apostatów KRK. Fundacja w odpowiedzi na zapytania e-mailowe lub telefoniczne udzielała informacji w jaki sposób należy/można dokonać aktu apostazji.

W okresie od 01.09.2014 fundacja realizowała projekt „Dyskryminacja dzieci niewierzących i nieuczestniczących w lekcjach religii” (01.09.2014 r. do 31.05.2015) r. realizowanego w ramach

programu „Obywatele dla demokracji”, finansowanego ze środków Funduszy EOG. Cel projektu to przeciwdziałanie dyskryminacji i indoktrynacji związanych z organizacją lekcji etyki i religii, przebiegiem uroczystości szkolnych, założeniami i praktykami edukacyjnymi oraz wychowawczymi. Projekt umożliwił diagnozę, monitoring i zapobieganie dyskryminacji mniejszości bezwyznaniowej szczególnie w szkołach woj. lubelskiego. Działania projektu miały na celu pogłębienie świadomości uczniów oraz rodziców w zakresie praw dziecka i ucznia, udzielenie wsparcia w dochodzeniu tych praw oraz poprawienie asertywności tej grupy w kontaktach z nauczycielami i władzami oświatowymi. Projekt obejmował szkolenia antydyskryminacyjne zapewniające pogłębienie wiedzy pracowników oświatowych woj. lubelskiego w zakresie praw człowieka i przeciwdziałania dyskryminacji, a także billboardową kampanię społeczną "Równość w szkole". Beneficjentem działań były również mniejszości religijne, szczególnie rodzice których prawo do wychowywania dzieci zgodnie z własnym światopoglądem jest naruszane.

Beneficjentem działań byli uczniowie, rodzice, pracownicy szkół i obywatele zainteresowani zdobyciem wiedzy w zakresie zasad nauczania religii i etyki w szkołach a także w zakresie obowiązujących przepisów związanych z przestrzeganiem konstytucyjnych praw w zakresie wolności wyznania.

Lista podjętych działań w roku 2014 (pozostałe cele zostały zrealizowane w roku kolejnym) w ramach projektu:

1. Utworzenie strony internetowej projektu, założenie fp projektu na Facebooku "Równość w szkole".
2. Przygotowanie, wydruk i kolportaż materiałów informacyjnych i promocyjnych związanych z realizacją projektu. Kampania ulotkowa i plakatu w szkołach na terenie woj. lubelskiego jak również przy wsparciu wolontariuszy na terenie miejsc ich zamieszkania.
3. Badania ankietowe wśród dyrektorów szkół na terenie woj. lubelskiego.
4. Opracowanie rekomendacji dla szkół.
5. Działania wspierające, rzecznicze, monitorujące.

Strona projektu na Facebooku.

Już w pierwszym dniu realizacji projektu powstała strona projektu na Facebooku. Okazało się to bardzo skutecznym i atrakcyjnym narzędziem komunikacji. Otrzymywaliśmy w ten sposób informacje związane z dyskryminacją na tle światopoglądowym a nowo pozyskiwani sympatycy na bieżąco dzielili się swoimi spostrzeżeniami w kwestiach równości praw w szkole. Tą drogą młodzież zgłaszała nam problemy związane z organizacją zajęć z religii i etyki w szkołach, a także tolerancji wobec mniejszości w szkołach publicznych. Na fan page "Równość w szkole" publikowaliśmy informacje dotyczące niepokojących sytuacji. Działania te miały również na celu pogłębienie świadomości uczniów oraz rodziców w zakresie praw człowieka (w szczególności praw dziecka i ucznia), poprawienie asertywności tej grupy w kontaktach z nauczycielami oraz władzami oświatowymi. Na dzień zakończenia realizacji projektu profil Równość w szkole polubiony został (i śledzony) przez blisko 2700 osób. Fp będzie prowadzony przez fundację w trybie ciągłym. Zamierzamy zamieszczać tu wszelkie informacje związane z zagadnieniem równości w szkole szczególnie w zakresie równości wyznania.

Strona projektu www.rownoscwzskole.pl

W pierwszym tygodniu września powstała strona www.rownoscwzskole.pl na której kolejno umieszczane były kolejne informacje o założeniach projektu, materiały promocyjne i informacyjne do pobrania (ulotka, plakat), zestawienie szkół na terenie Polski, w których organizowane są lekcje etyki, opis podjętych interwencji podczas trwania projektu, wyniki badań ankietowych przeprowadzonych wśród dyrektorów szkół, rekomendacje dla szkół, obowiązujące akty prawne w zakresie wolności wyznania i równości w tym zakresie, adresy korespondencyjne do Kuratoriów w całej Polsce, MEN, Rzecznika Praw Obywatelskich, Rzecznika Praw Dziecka, odpowiedzi na najczęściej zadawane pytania - porady oraz link do Listu otwartego do MEN z dn. 19.10.2014 przygotowanego przez Zespół redakcyjny portalu edukacyjnego etykawzskole.pl.

Kolportaż ulotek „Równość w szkole”

W pierwszym tygodniu września zostały wydrukowane ulotki antydyskryminacyjne. Treści umieszczone na ulotkach były konsultowane przez zespół przed rozpoczęciem realizacji projektu. W ramach projektu fundacja przygotowała i kolportowała 20 tys. ulotek antydyskryminacyjnych promujących stronę internetową projektu, a także informujących rodziców, nauczycieli, uczniów o prawach uczniów oraz rodziców w zakresie wolności światopoglądowej, a także o obowiązkach szkół związanych m.in. ze zmianą rozporządzenia MEN w zakresie organizacji lekcji religii i etyki, które weszły w życie z dniem 1 września 2014 (szczególnie o możliwości organizowania lekcji etyki już dla jednego ucznia). Ulotki uwzględniają informację o zapisach Konstytucji RP w kontekście wolności wyznania. Dystrybucję ulotek rozpoczęliśmy w pierwszym tygodniu września 2014 wraz z początkiem roku

szkolnego 2014/15.

W połowie września wydrukowaliśmy również 150 sztuk plakatów promujących stronę www projektu. Plakaty pozostawialiśmy w szkołach po rozmowie wolontariusza z pedagogiem szkolnym lub dyrektorem (na terenie województwa, poza miastem Lublin, szczególnie w mniejszych szkołach i społecznościach). Zdarzały się przypadki odmów przyjęcia ulotek lub powieszenia plakatu rownoscwshkole.pl. Ulotki były kolportowane przez wolontariuszy na dwa sposoby. W zdecydowanej większości szkół - bezpośrednio do rąk samych uczniów, nauczycieli, rodziców napotkanych w okolicy budynków szkół na terenie woj. lubelskiego (szczególnie w godzinach porannych) w m-cu wrześniu oraz październiku (wtedy kiedy tworzone oddziały etyki w szkołach). Razem z ulotkami i plakatami rozdawaliśmy gadżety promujące stronę projektu takie jak: długopisy, ołówki oraz temperówki. Materiały były narzędziem promocji strony internetowej projektu rownoscwshkole.pl, a tym samym treści na niej umieszczonych. Treści umieszczone wówczas na stronie to m.in. porady dla uczniów i rodziców jak radzić sobie w sytuacjach dyskryminacyjnych. W tym czasie otrzymywaliśmy wiele zapytań dotyczących możliwości wpływania na praktyki szkolne takie jak m.in. organizowanie lekcje religii w środku zajęć szkolnych. Wspieraliśmy radami udzielanymi telefonicznie lub za pośrednictwem e-maila. W pierwszych dwóch m-cach zwróciło się do nas ok. 30 osób z całej Polski z prośbą o przesłanie ulotek i plakatów do dystrybucji w szkołach, do których uczęszczają ich dzieci. Spełnialiśmy te prośby i otrzymywaliśmy informację zwrotną m.in. w postaci zdjęć umieszczanych na Facebooku. W niektórych przypadkach wolontariuszom z Polski odmawiano powieszenia plakatów co kończyło się naszą interwencją w Kuratorium Oświaty. Staraliśmy się dokumentować sprawę przez media. Artykuły prasowe pojawiły się na portalu TOK FM.

Diagnoza dyrektorów szkół na terenie woj. lubelskiego

Badanie to przeprowadzono wśród dyrektorów publicznych szkół podstawowych, gimnazjalnych oraz ponadgimnazjalnych, miało na celu m.in. określenie dostępności lekcji etyki oraz z efektów zmian w tym zakresie, jakie mogły mieć miejsce po wejściu w życie rozporządzenia zmieniającego Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 kwietnia 1992r. w sprawie warunków i sposobu organizowania nauki religii w publicznych przedszkolach i szkołach (Dz.U.1992r.Nr36poz.155) a także zbadanie praktyk szkolnych i opinii dyrektorów szkół w zakresie równości i światopoglądowego charakteru placówek publicznych. Wyniki badań ankietowych pozwolą Fundacji Wolność od Religii podejmować także w przyszłości działania w celu eliminowania obszarów i czynników warunkujących dyskryminację (ze względu na światopogląd/religię), uzupełniać wiedzę dyrektorów szkół oraz nauczycieli/ wychowawców w zakresie przeciwdziałania dyskryminacji dzieci niewierzących i nieuczęszczających w lekcjach religii w polskich szkołach publicznych, a także zapobiegać ich wykluczeniu. Zaproszenie do udziału w badaniu rozesłano drogą mailową do wszystkich dyrektorów szkół publicznych w województwie lubelskim. Elektroniczny kwestionariusz ankiety wypełniło anonimowo 233 dyrektorów, co pozwoliło osiągnąć akceptowalny maksymalny błąd badania na poziomie poniżej 6%. Wyniki badań ankietowych pozwolą Fundacji Wolność od Religii podejmować także w przyszłości działania w celu eliminowania obszarów i czynników warunkujących dyskryminację (ze względu na światopogląd/religię), uzupełniać wiedzę dyrektorów szkół oraz nauczycieli/wychowawców w zakresie przeciwdziałania dyskryminacji dzieci niewierzących i nieuczęszczających w lekcjach religii w polskich szkołach publicznych, a także zapobiegać ich wykluczeniu.

Wyniki diagnozy zostały opublikowane na stronie projektu. Najważniejsze wnioski z diagnozy:

- W blisko połowie szkół (42,9%) promowanie „wartości chrześcijańskich” jest wpisane w statut szkoły.
- Osoba duchowna lub święty jest patronem w 17,2% szkół.
- W obecnym roku szkolnym w 16,3% szkół przynajmniej jedna osoba wyraziła chęć uczęszczania na lekcje etyki. W co piątej spośród tych szkół mimo tego żaden z uczniów nie uczęszcza na etykę. Jeżeli zajęcia z etyki zostają zorganizowane, to uczęszcza na nie więcej uczniów, niż pierwotnie wyraziło taki zamiar.
- Znacznie więcej uczniów w ubiegłym roku szkolnym zadeklarowało chęć uczęszczania na lekcje etyki, niż w efekcie na nie uczęszczało. Prawdopodobnie ma to związek z możliwościami (a raczej ich brakiem) uczęszczania na lekcje etyki w swojej własnej szkole.
- Istnieje wyraźny związek pomiędzy wiekiem uczniów, a chęcią udziału w lekcjach etyki – zdecydowanie najczęściej chęć udziału wyrażają uczniowie szkół średnich, a zdecydowanie najrzadziej uczniowie szkół podstawowych. Istnieje również wyraźny związek pomiędzy szczeblem edukacji a faktycznym uczęszczaniem na lekcje etyki – im starsi uczniowie, tym więcej spośród nich uczęszcza na lekcje etyki.
- Jedynie w nieco ponad połowie szkół, w których wyrażono chęć uczęszczania na lekcje etyki, zorganizowano takie zajęcia.
- Aż 81% dyrektorów deklaruje, że nigdy nie zdarza się, aby uczniowie musieli oczekiwać na lekcje religii, mając w planie „okienka”. Z kolei znacznie mniej, bo jedynie 61,3% deklaruje, że nigdy nie zdarza

się, aby uczniowie oczekiwali na lekcje etyki, mając w planie „okienka”. Lekcje religii zazwyczaj mają miejsce pomiędzy innymi zajęciami (72,4%), co powoduje, że nieuczestniczące w nich dzieci zmuszone są do oczekiwania na kolejne zajęcia.

- W 3 na 4 szkołach (76%) nauczyciel religii nie pełni żadnej innej roli. W 11,2% szkół nauczyciel religii jest jednocześnie członkiem zespołu programowego. W 71,6% szkół nauczyciel religii ma wpływ na podejmowanie w szkole decyzje dotyczące kwestii wykraczających poza nauczanie religii. Wpływ ten jako duży ocenia 13,4% dyrektorów.

- W większości szkół (62,7%) do udziału w ważnych wydarzeniach z życia szkoły często zapraszana jest osoba duchowna. W niemal co trzeciej szkole (31,3%) w okresie przedświątecznym nauczyciele organizują podczas swoich zajęć próby do jasełek. W 17,6% szkół rekolekcje organizowane są na terenie szkoły, w 14,2 % szkół msze organizowane są czasem na terenie szkoły, w 10,7% szkół co roku organizuje się poświęcenie plecaków pierwszoklasistów.

- Jak deklaruje niemal połowa (47,6%) dyrektorów „zazwyczaj wszyscy uczniowie uczestniczą w uroczystościach religijnych organizowanych na terenie szkoły” w związku z tym nie ma konieczności organizowania dla opieki dla uczniów nieuczestniczących w zajęciach.

- Istnieje bardzo silny związek pomiędzy patronem szkoły, a sposobem obchodzenia jego dnia. Jeżeli patronem szkoły jest osoba świecka, to zazwyczaj organizowany jest apel dla wszystkich uczniów (71,7%) a w połowie takich szkół (54%) uczniowie przygotowują prace, które wywieszane są na gazetkach szkolnych. Jeżeli patronem szkoły jest osoba duchowna lub święty, to zazwyczaj organizowany jest apel dla wszystkich uczniów (72,5%) oraz organizowane jest wspólne wyjście uczniów na mszę (62,5%). Jeżeli patronem jest ktoś, coś innego wówczas zazwyczaj (61,3%) nie obchodzi się Dnia Patrona w sposób szczególny.

- Dyrektorzy podobnie jak całe polskie społeczeństwo mają podzielone opinie na kwestie światopoglądowe, w tym dotyczące: wiary, religii i etyki. Wyjątkowo niebezpiecznym zjawiskiem jest natomiast silny związek pomiędzy światopoglądem dyrektorów a tym, czy w szkołach organizowane są lekcje etyki. W związku z tym można przypuszczać, że w wielu szkołach brak organizacji lekcji etyki, w praktyce nie jest decyzją samych uczniów czy rodziców, ale dyrektora.

Dzięki działaniom fundacji w ramach projektu zostały opracowane rekomendacje dla szkół. Zalecenia dla szkół powstały na podstawie wyników badań ankietowych oraz działań interwencyjnych prowadzonych przez fundację od września 2014 r. w ramach projektu. Rekomendacje wynikają również z działań interwencyjnych prowadzonych przez fundację na długo przed uruchomieniem projektu. Rekomendacje opracował dr Tomasz Kalbarczyk filozof, trener kompetencji nauczycielskich, teoretyk edukacji, autor książki *Wolność a edukacja. Filozofia wychowania we współczesnym liberalizmie*. Redaktor w portalu „Etyka w szkole”. Przedstawione rekomendacje zawierają uzasadnienie oraz przykłady dobrych praktyk.

Po zrealizowaniu diagnozy i opracowaniu rekomendacji dla szkół wystaliśmy mailing do postów RP, dyrektorów szkół na terenie woj. lubelskiego, władz oświatowych (Kuratorium i Wydziały Edukacji w powiatach) wraz z linkiem do materiałów j.w umieszczonych na stronie internetowej projektu.

Realizacja celów fundacji: d, e, f

Rezultaty jakościowe projektu:

1. Wsparcie procesu kontroli społecznej wobec praktyk dyskryminacyjnych w szkołach. Monitoring, podejmowanie bezpośrednich interwencji w placówkach oświatowych lub w nadzorujących je urzędach.
2. Wpływ na wzrost liczby placówek, w których organizowane są lekcje etyki. W woj. lubelskim w roku szkolnym 2013/2014 r. było 31 szkół. Obecnie (2014/2015) jest ich 108.
3. Zmniejszenie przypadków dyskryminacji uczniów w ramach organizacji lekcji religii i etyki na skutek podejmowanych interwencji. Na podstawie informacji zwrotnych otrzymywanych od rodziców i uczniów obserwowaliśmy zmianę niektórych praktyk dyskryminacyjnych w szkołach.
4. Zwiększenie kompetencji pracowników oświatowych w zakresie identyfikowania dyskryminacji na tle światopoglądowym, a także wskazanie dobrych praktyk edukacyjnych.
5. Podniesienie świadomości społecznej w zakresie Konstytucji RP oraz praw rodziców i dzieci w kwestiach światopoglądowych, w tym prawa rodziców do wychowywania dzieci zgodnie z własnymi sumieniem.
6. Zwrócenie uwagi społeczeństwa na zjawisko dyskryminacji ze względu na wyznanie w edukacji publicznej.
7. Pogłębienie świadomości uczniów oraz rodziców w zakresie praw człowieka (w szczególności praw dziecka i ucznia), poprawienie asertywności tej grupy w kontaktach z nauczycielami oraz władzami

oświatowymi.

Niestety pomimo zauważalnych zmian następujących po części z naszych interwencji obserwujemy w Polsce zjawisko pewnego rodzaju ignorancji ze strony urzędników państwowych oraz parlamentarzystów mających realny wpływ na obszar działań których się podejmujemy. Większość zgłaszanych przez nas przypadków wskazujących na indoktrynację, dyskryminację, wykluczanie czy też naruszanie prawa do wychowywania dzieci zgodnie z własnym sumieniem są skutecznie bagatelizowana przez władze państwowe i usprawiedliwiana tradycją lub też wyraźnym brakiem sprzeciwu ze strony dyskryminowanych jednostek. Poszczególni rodzice obawiają się jednak konsekwencji wyrażenia sprzeciwu (najskuteczniej na piśmie) wobec tego rodzaju praktyk, a także negatywnych skutków, które mogą odbić się bezpośrednio na ich dzieciach. To bardzo niepokojące zjawisko.

W ramach rozwoju instytucjonalnego fundacji (finansowanego z funduszy EOG) zespół fundacji uczestniczył w czterech szkoleniach, których głównym założeniem było poprawienie efektywności działań organizacji we wdrażaniu i promowaniu polityk w zakresie równości i niedyskryminacji. Elementem warsztatów była m.in. analiza SWOT oraz omówienie założeń do powstającego Kodeksu Etycznego Fundacji. Szkolenie obejmowało zakresem m.in. identyfikowanie potrzeb zespołu, modele współpracy etc. Podczas warsztatów ustalono ostateczne brzmienie MISJI i WIZJI Fundacji. Zdobyliśmy wiedzę na temat sposobów pozyskiwania funduszy ze szczególnym uwzględnieniem fundraisingu. Dzięki udziałowi w szkoleniach zespół miał możliwość wypracować kierunki rozwoju. Jeden z warsztatów podniósł świadomość zespołu w zakresie praw człowieka. W szkoleniach uczestniczyli członkowie Zarządu fundacji, członkowie Rady fundacji i wolontariusze. Średnio grupa obejmowała 9 osób.

W ramach rozwoju instytucjonalnego stworzona została nowa strona internetowa, która w sposób zdecydowany podniosła jakość komunikacji pomiędzy fundacją a odbiorcami naszych działań. Strona jest czytelna, nowoczesna, dostosowana do urządzeń mobilnych, umożliwia rozwój poprzez nadbudowę nowych zakładów i funkcji. Strona jest w dużej części dostosowana do standardów WCAG 2.0.

W ramach rozwoju instytucjonalnego zrealizowaliśmy również kampanię promocyjną 1% - działanie obejmowało promocję (ogłoszenie prasowe - baner) w Tygodniu Polityka (4 wydania) oraz Forum (2 wydania) w miesiącu kwietniu.

Fundacja prowadzi działalność gospodarczą, a wypracowany zysk przeznacza na działalność statutową.

W roku 2014 r. fundacja uzyskała łącznie przychody w wysokości 73.846,60 zł.

w tym:

- przychody statutowe (nadwyżka przychodów nad kosztami w 2013 r.)	3.626,16 zł.
- darowizny od osób fizycznych	25.498,56 zł.
- dotacja na realizację projektu „Dyskryminacja dzieci niewierzących i nieuczestniczących w lekcjach religii” realizowanego w okresie od 01.09.2014 r. do 31.05.2015 r. w ramach programu „Obywatele dla demokracji”, finansowanego ze środków Funduszy EOG.	37.205,71 zł.
- przychody z prowadzonej działalności gospodarczej	7.516,15 zł.
- pozostałe przychody operacyjne	0,02 zł.

Przychody z pozostałych źródeł: 66 330,45 zł.

Procentowy stosunek przychodu osiągniętego z działalności gospodarczej do przychodu osiągniętego z pozostałych źródeł.

- sprzedaż towarów (działalność gospodarcza) (7516,15 zł.)	10,18 %
- otrzymane darowizny i dotacje (66 330,45 zł.)	89,82 %

W 2014 r. Fundacja uzyskała wynik : 14.629,49 zł. w tym:

- z prowadzenia działalności statutowej (dochód)	13.077,03 zł.
- z prowadzenia działalności gospodarczej (dochód)	1.552,46 zł.

Informacja o wysokości odpłatnych świadczeń realizowanych przez fundacje w ramach celów statutowych.

Nie dotyczy.

Informacja o poniesionych kosztach:

Fundacja poniosła koszty łącznie w kwocie	59.217,11 zł.
- koszty realizacji celów statutowych	53.253,42 zł.
* w tym koszty realizacji projektu „Dyskryminacja dzieci niewierzących i nieuczestniczących w lekcjach religii” sfinansowane ze środków Funduszy EOG	37.205,71 zł
- koszty działalności gospodarczej	5.963,69 zł.

Informacja o poniesionych kosztach na realizację celów statutowych, administrację, działalność gospodarczą, pozostałe koszty.

Suma kosztów: 59.217,11 zł. w tym:

- a) koszty realizacji celów statutowych 47 989,07 zł.
- b) koszty administracyjne (czynsze, opłaty telefoniczne, pocztowe itp.) 5 861,02 zł.
- c) koszty działalności gospodarczej 5 367,02 zł.
- d) pozostałe koszty brak

Fundacja zatrudniała jednego pracownika w wymiarze 1/2 etatu w związku z realizacją projektu „Dyskryminacja dzieci niewierzących i nieuczestniczących w lekcjach religii”, którego koszty zatrudnienia zostały sfinansowane ze środków Funduszy EOG.

Fundacja zatrudniała dwie osoby na umowy cywilnoprawne podczas realizacji projektu „Dyskryminacja dzieci niewierzących i nieuczestniczących w lekcjach religii”. Koszty zatrudnienia zostały sfinansowane ze środków Funduszy EOG.

Fundacja Wolność od Religii w mediach w roku 2014:

„Fundacja „Wolność od religii” regularnie dostaje sygnały od osób, które chcą się z Kościoła wypisać, ale mają z tym problem. Bo wysyłają listy z wnioskiem o apostazję, ale dostają odpowiedź odmowną”. Więcej na blogu Anny Gmiterek-Zabłockiej – Tok fm:http://www.tokfm.pl/Zostać_apostatą_w_Polsce „Fundacja Wolność od Religii wystosowała list do podkarpackiego kuratora oświaty. Prosi w nim o kontrolę w szkole w Kolbuszowej w związku z dyskryminującymi praktykami, jakie mają tam miejsce. Fundacja powołuje się na kilka artykułów z Konstytucji RP, m.in. na art. 53 ust. 6: „Nikt nie może być zmuszany do uczestniczenia ani do nieuczestniczenia w praktykach religijnych”. – Wymaganie obecności w kościele od wszystkich uczniów jest próbą wprowadzania takiego przymusu – mówi Dorota Wójcik. „Brak sprzeciwów oraz wieloletnia praktyka nie mogą być usprawiedliwieniem dla tego typu działań” – czytamy w piśmie wystosowanym przez fundację”. Cały tekst: [Link do artykułu z dn. 30.04.2014 „Kolbuszowa obowiązkowa msza święta”](#)

TOK FM Audycja Twój problem - moja sprawa. Etyka w szkole. O projekcie rozmawiali: Dorota Wójcik, Tomasz Kalbarczyk <http://audycje.tokfm.pl/audycja/96>

01.09.2015 Gazeta Wyborcza

<http://m.wiadomosci.gazeta.pl/wiadomosci/1,117915,16559367>
„Uwolnic_uczniow_od_religii_Ateisci_wchodza_

Dziennik Wschodni 04.09.2014

<http://www.dziennikwschodni.pl/lubelskie/n,140909876,w-woj-lubelskim-malo-chetnych-nazajecia-z-etyki.html>

ITVL Internetowa Telewizja Lubelska 25.09.2014

<http://www.itvl.pl/news/religia-i-etyka-w-jednej-byly-szkole>

„W jednej ze szkół na ścianie pojawił się dwa lata temu krzyż. Przy okazji wizyty biskupa. Wówczas proboszcz zadbał o to, by ten krzyż został. Pani Grażyna, nauczycielka w tamtejszej szkole, zdjęła krzyż. I rozpętała się otwarta wojna. Gościem Dzień Dobry TVN była rzeczona nauczycielka Grażyna Juszczyk oraz Dorota Wójcik, prezeska fundacji „Wolność od religii”. Materiał filmowy „Dzień dobry TVN”
13.10.2014

„Kilka dni później podczas długiej przerwy odbyło się nadzwyczajne zebranie rady pedagogicznej. Nikt nie wiedział, w jakiej sprawie. Nauczyciele zostali sfłoczeni w pokoju nauczycielskim. Pani dyrektor wkroczyła w bojowym nastroju. Wyczekiwali w napięciu, co się wydarzy: – Wiemy już, kto ośmielił się zdjąć krzyż! – zaczęła podniosłym tonem. Nawet jeśli komuś krzyż przeszkadza, powinien

zaakceptować, że Polska jest krajem katolickim. Że katolicy w naszym kraju są prześladowani i często milczą. Nie powinni milczeć, powinni mieć odwagę bronić krzyża. Przecież krzyż to symbol wartości. Wisi w Sejmie i miażdżącą większością głosów został tam zaakceptowany! – niemal wykrzyczała”. Link do artykułu: [http://faktyimity.pl/Szkolna droga krzyżowa](http://faktyimity.pl/Szkolna_droga_krzyzowa)
Dni Świeckości 2014 Kraków. O edukacji (w tym o programie Równość w Szkole) na panelu dyskusyjnym mówił Tomasz Kalbarczyk.
<https://www.youtube.com/watch?v=Krrfiw--klo&feature=youtu.be>

30.10.2014

<http://www.mmsilesia.pl/arttykul/swierklany-sprawdzili-liste-obecnosci-przed-msza-swietaczy,3109842,art,t,id,tm.html>

30.10.2014 artykuł TOK FM o obowiązkowej mszy w Gimnazjum w Świerklanach. Link do artykułu: [www.tokfm.pl/Dzien Patrona szkoły, msza i sprawdzanie listy obecności](http://www.tokfm.pl/Dzien_Patrona_szkoły_msza_i_sprawdzanie_listy_obecnosci)
TOK FM Audycja Twój problem - moja sprawa. Etyka w szkole. 23.11.2015 O projekcie mówił Tomasz Kalbarczyk

„W sprawie ankiety interweniuje prezeska Fundacji „Wolność od religii”, Dorota Wójcik. – W piśmie do kuratora oświaty w Opolu zwracamy się z prośbą o wprowadzenie zakazu rozsyłania do rodziców ankiety, która w przedmowie zawiera nietrafne i niezgodne z prawdą interpretacje zapisów Konstytucji RP – mówi Dorota Wójcik. I dodaje, że zadając pytanie „Czy przeszkadza Ci krzyż w przestrzeni wychowawczej naszej szkoły?” pyta się tak naprawdę o wyznanie lub jego brak, czego wprost zakazuje Konstytucja.” Więcej: TOK FM z 03.11.2014:

http://www.tokfm.pl/Tokfm/Krzyz_w_szkole__Ankieta_dla_rodzicow__Konstytucja.html

02.12.2014 Blog A. Gmiterek - Zabłockiej dot. kwestii braku zgody Dyrekcji niektórych szkół na pozostawienie materiałów z projektu.

[http://www.tokfm.pl/Tokfm/Idée sprzeczne z realizowaniem religii w szkole.html](http://www.tokfm.pl/Tokfm/Idée_sprzeczne_z_realizowaniem_religii_w_szkole.html)

TOK FM Audycja Twój problem - moja sprawa. Kamila - mama bohaterka, czyli piękne zwycięstwo w walce o równe prawa w ramach projektu 07.12.2014

15.12.2014 TOK fm. Artykuł "Kazali dziecku zatkać uszy by nie słyszało co inni robią na religii". Artykuł związany z problemami ze zgodą na powieszenie plakatów z projektu.

<http://www.tokfm.pl/Tokfm/1,103454,17134206>

,Kazali dziecku zatkać uszy__By_nie_slyszalo_co_inni.html

Notka prasowa z 15.12.2014: [http://www.tokfm.pl/Niech Pan ustąpi. Fundacja apeluje do Rzecznika.html](http://www.tokfm.pl/Niech_Pan_ustapi_Fundacja_apeluje_do_Rzeczniaka.html)

„Rada Rodziców z Krapkowic uznała chyba jednak mimo wszystko, że najważniejsze to doprowadzić sprawę do końca, że wyniki ankiety muszą być i kropka. Trochę to wygląda tak, jakby ktoś na siłę chciał pokazać, że ponad połowa rodziców w tej szkole chce krzyża w pokoju nauczycielskim.” Więcej w linku do artykułu prasowego z 9 grudnia 2014: [http://www.tokfm.pl/Tokfm/Ankieta w sprawie krzyża.html](http://www.tokfm.pl/Tokfm/Ankieta_w_sprawie_krzyza.html)

<p>1.2. Zasięg terytorialny faktycznie prowadzonej przez organizację działalności pożytku publicznego (Należy wskazać jedną lub więcej pozycji)</p>	<p><input type="checkbox"/> najbliższe sąsiedztwo (osiedle, dzielnica, sołectwo, wieś, przysiółek)</p> <p><input type="checkbox"/> gmina</p> <p><input type="checkbox"/> kilka gmin</p> <p><input type="checkbox"/> powiat</p> <p><input type="checkbox"/> kilka powiatów</p> <p><input type="checkbox"/> województwo</p> <p><input type="checkbox"/> kilka województw</p> <p><input checked="" type="checkbox"/> cały kraj</p> <p><input type="checkbox"/> poza granicami kraju</p>		
<p>2. Informacja dotycząca liczby odbiorców działań organizacji pożytku publicznego w okresie sprawozdawczym</p>			
<p>2.1. Liczba odbiorców działań organizacji (Należy oszacować liczbę odbiorców działań organizacji w okresie sprawozdawczym, w podziale na osoby fizyczne i osoby prawne)</p>	<p>Osoby fizyczne</p> <p>300</p>		
	<p>Osoby prawne</p> <p>0</p>		

<p>2.2. Informacje na temat innych (niż wymienionych w pkt 2.1) odbiorców, na rzecz których organizacja działała</p> <p><i>(Np. zwierzęta, zabytki)</i></p>		
<p>3. Informacja dotycząca przedmiotu działalności nieodpłatnej pożytku publicznego organizacji w okresie sprawozdawczym</p>		
<p>3.1. Organizacja prowadziła działalność nieodpłatną pożytku publicznego</p>	<p><input checked="" type="radio"/> Tak</p> <p><input type="radio"/> Nie</p>	
<p>3.2. Należy wskazać nie więcej niż trzy najważniejsze, pod względem wielkości wydatkowanych środków, sfery działalności pożytku publicznego, o których mowa w art. 4 ust.1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2010 r. Nr 234, poz. 1536, z późn. zm.), zaczynając od najważniejszej wraz z odnoszącym się do nich przedmiotem działalności</p>	<p>Sfera działalności pożytku publicznego</p>	<p>Przedmiot działalności</p>

<p>upowszechnianie i ochrona wolności i praw człowieka oraz swobód obywatelskich, a także działania wspomagające rozwój demokracji</p>	<p>Podejmowanie interwencji obywatelskich w ramach działalności statutowej w sprawach zgłoszonych Fundacji, a związanych z naruszeniem wolności i praw człowieka oraz swobód obywatelskich, w szczególności dotyczących naruszenia swobody wyznania. Działania rzecznicze i interwencje u przedstawicieli władz państwowych związane m.in: ze sposobem organizacji jasełek oraz rekolekcji, z organizowanymi na terenie publicznych placówek oświatowych praktykami religijnymi np. msze na salach gimnastycznych (brak odpowiedniej opieki dla uczniów nieuczestniczących w praktykach religijnych, ogłoszenia szkół informujące, że udział w praktykach jest obowiązkowy etc.), z warunkami i sposobem organizowania nauki religii w szkołach publicznych dot. m.in. zbierania oświadczeń o uczęszczaniu na lekcje religii zapisanego we wnioskach o przyjęcie dziecka do szkoły, zrównania uprawnień dzieci uczestniczących w zajęciach z religii i etyki oraz doprecyzowania zakresu kompetencji nauczyciela religii (MEN), ze sposobem organizacji religii w przedszkolach pomiędzy realizacją 5 godzinnej podstawy programowej w sposób który wyklucza dzieci z grupy rówieśniczej i naraża na przykre konsekwencje. Sytuacja ta powoduje również, iż wielu rodziców niewierzących decyduje się zapisywać swoje dzieci na katechezę co z kolei narusza ich konstytucyjne prawo do wychowywania dzieci zgodnie z własnym światopoglądem.</p>
--	---

<p>nauka, szkolnictwo wyższe, edukacja, oświata i wychowanie</p>	<p>Prowadzenie działalności wydawniczej w zakresie realizacji celów statutowych Fundacji, poprzez wydawanie materiałów informacyjnych. Przygotowanie, wydruk i kolportaż materiałów informacyjnych i promocyjnych związanych z realizacją projektu „Dyskryminacja dzieci niewierzących i nieuczestniczących w lekcjach religii” realizowanego w ramach programu Obywatele dla demokracji finansowanego z funduszy EOG.</p> <p>W pierwszym tygodniu września 2014 zostały wydrukowane ulotki antydyskryminacyjne „Równość w szkole”. W ramach projektu fundacja przygotowała i kolportowała 20 tys. ulotek antydyskryminacyjnych promujących stronę internetową projektu, a także informujących rodziców, nauczycieli, uczniów o prawach uczniów oraz rodziców w zakresie wolności światopoglądowej, a także o obowiązkach szkół związanych m.in. ze zmianą rozporządzenia MEN w zakresie organizacji lekcji religii i etyki, które weszły w życie z dniem 1 września 2014 (szczególnie o możliwości organizowania lekcji etyki już dla jednego ucznia). Na stronie projektu zostały opublikowane obowiązujące akty prawne w zakresie wolności wyznania i równości obywateli, adresy korespondencyjne do Kuratoriów w całej Polsce, MEN, Rzecznika Praw Obywatelskich, Rzecznika Praw Dziecka, odpowiedzi na najczęściej zadawane pytania (porady dla rodziców, uczniów i nauczycieli).</p>
--	--

4. Informacja dotycząca przedmiotu działalności odpłatnej pożytku publicznego organizacji w okresie sprawozdawczym		
4.1. Organizacja prowadziła działalność odpłatną pożytku publicznego		<input type="radio"/> Tak <input checked="" type="radio"/> Nie
4.2. Należy wskazać nie więcej niż trzy najważniejsze , pod względem wielkości wydatkowanych środków, sfery działalności pożytku publicznego, o których mowa w art. 4 ust.1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, zaczynając od najważniejszej wraz z odnoszącym się do nich przedmiotem działalności	Sfera działalności pożytku publicznego	Przedmiot działalności

5. Informacja dotycząca działalności gospodarczej organizacji w okresie sprawozdawczym		
5.1. Organizacja prowadziła działalność gospodarczą		<input checked="" type="radio"/> Tak <input type="radio"/> Nie
5.2. Należy podać informację na temat przedmiotu działalności gospodarczej organizacji wraz z opisem tej działalności w okresie sprawozdawczym, a także kodu/ów PKD 2007 odpowiadającego/ych tej działalności. Jeśli organizacja prowadzi więcej niż 3 rodzaje działalności gospodarczej wg klasyfikacji PKD, należy podać informację na temat trzech głównych rodzajów działalności (podanie maksymalnie 3 kodów), zaczynając od głównego przedmiotu działalności	Numer Kodu (PKD)	Przedmiot i opis działalności
	47.91.Z	Sprzedaż detaliczna prowadzona przez domy sprzedaży wysyłkowej lub Internet. Fundacja prowadzi sklep internetowy www.niewierze.eu . Asortyment sklepu to książki tematyczne (ateizm, filozofia, historia, nierówności społeczne, prawa człowieka), t-shirty odnoszące się do wolności sumienia i światopoglądu, równości obywateli, praw konstytucyjnych, a także rozdziału Państwa od Kościoła. W sklepie fundacji dostępne są również materiały promocyjne związane z realizowanymi kampaniami społecznymi np. Nie zabijam. Nie kradnę. Nie wierzę. Obsługą sklepu i bieżącą realizacją zamówień woluntarystycznie zajmuje się Zarząd fundacji.

III. Ogólne informacje o uzyskanych przychodach i poniesionych kosztach w okresie sprawozdawczym	
1. Informacja o przychodach organizacji	
1. Łączna kwota przychodów organizacji ogółem (zgodnie z rachunkiem wyników/zysków i strat)	73,846.60 zł
a) Przychody z działalności nieodpłatnej pożytku publicznego	0.00 zł
b) Przychody z działalności odpłatnej pożytku publicznego	0.00 zł
c) Przychody z działalności gospodarczej	7,516.15 zł
d) Pozostałe przychody (w tym przychody finansowe)	66,330.45 zł
1.2. Łączna kwota dotacji ze źródeł publicznych ogółem	0.00 zł
1.3. Łączna kwota przychodów z darowizn (od osób fizycznych i osób prawnych) ogółem	25,498.56 zł
2. Informacja o kosztach organizacji	
2.1. Łączna kwota kosztów organizacji ogółem (zgodnie z rachunkiem wyników/zysków i strat)	59,217.11 zł
2.2. Informacja o poniesionych kosztach:	59,217.11 zł

a) koszty z tytułu prowadzenia nieodpłatnej działalności pożytku publicznego	0.00 zł
b) koszty z tytułu prowadzenia odpłatnej działalności pożytku publicznego	0.00 zł
c) koszty z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej	5,367.02 zł
d) koszty administracyjne	5,861.02 zł
e) Pozostałe koszty (w tym koszty finansowe)	47,989.07 zł
3. Wynik finansowy na całości działalności organizacji pożytku publicznego w okresie sprawozdawczym	14,629.49 zł
4. Informacje o uzyskanym przychodzie z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych oraz o sposobie wydatkowania tych środków	
4.1. Przychody z 1% podatku	0.00 zł
4.2. Wysokość kwoty pochodzącej z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych wydatkowanej w okresie sprawozdawczym ogółem	0.00 zł
4.3. Działania, na które wydatkowano środki pochodzące z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych w okresie sprawozdawczym (w szczególności określone w pkt II.1.1), oraz szacunkowe kwoty przeznaczone na te działania	
IV. Korzystanie z uprawnień w okresie sprawozdawczym	
1. Organizacja korzystała z następujących zwolnień <i>(Należy wskazać jedną lub więcej pozycji wraz z kwotą przyznanego zwolnienia)</i>	<input type="checkbox"/> z podatku dochodowego od osób prawnych 0.00 zł <input type="checkbox"/> z podatku od nieruchomości 0.00 zł <input type="checkbox"/> z podatku od czynności cywilnoprawnych 0.00 zł <input type="checkbox"/> z podatku od towarów i usług 0.00 zł <input type="checkbox"/> z opłaty skarbowej 0.00 zł <input type="checkbox"/> z opłat sądowych 0.00 zł <input type="checkbox"/> z innych zwolnień, jakich: 0.00 zł <input checked="" type="checkbox"/> nie korzystała
2. Organizacja korzystała z prawa do nieodpłatnego informowania przez jednostki publicznej radiofonii i telewizji o prowadzonej działalności nieodpłatnej pożytku publicznego, zgodnie z art. 23a ust. 1 ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji (Dz. U. z 2011 r. Nr 43, poz. 226, z późn. zm.)	<input type="radio"/> Tak <input checked="" type="radio"/> Nie
3. Organizacja korzystała z uprawnienia do nabycia na szczególnych zasadach prawa własności lub prawa użytkowania wieczystego nieruchomości z zasobu Skarbu Państwa lub jednostek samorządu terytorialnego, lub zawarła na preferencyjnych warunkach z podmiotami publicznymi umowy użytkowania, najmu, dzierżawy lub użyczenia i przysługuje jej w odniesieniu do tych nieruchomości następujące prawo: <i>(Należy wskazać jedną lub więcej pozycji)</i>	<input type="checkbox"/> własność <input type="checkbox"/> użytkowanie wieczyste <input type="checkbox"/> najem <input type="checkbox"/> użytkowanie <input type="checkbox"/> użyczenie <input type="checkbox"/> dzierżawa <input checked="" type="checkbox"/> nie korzystała
V. Personel organizacji pożytku publicznego w okresie sprawozdawczym	
1. Pracownicy oraz osoby zatrudnione na podstawie umowy cywilnoprawnej	

1.1. Liczba osób zatrudnionych w organizacji na podstawie stosunku pracy <i>(W odpowiedzi należy uwzględnić wszystkie osoby zatrudnione w organizacji na podstawie stosunku pracy (etat lub część etatu) w okresie sprawozdawczym, nawet jeśli obecnie nie są już zatrudnione w organizacji)</i>	1.0 osób
1.2. Przeciętna liczba zatrudnionych w organizacji na podstawie stosunku pracy w przeliczeniu na pełne etaty <i>(Aby określić przeciętne zatrudnienie należy zsumować wszystkie osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy w poszczególnych miesiącach w okresie sprawozdawczym (wraz z ułamkami odpowiadającymi części etatu, np. 0,5 w przypadku osoby zatrudnionej na pół etatu), dodać do siebie sumy zatrudnionych z 12 miesięcy i podzielić przez 12. Wynik wpisać z dokładnością do 1 miejsca po przecinku)</i>	0.1 etatów
1.3. Liczba osób zatrudnionych w organizacji na podstawie umowy cywilnoprawnej	2.0 osób
2. Członkowie	
2.1. Organizacja posiada członków	<input type="radio"/> Tak <input checked="" type="radio"/> Nie
2.2. Liczba członków organizacji wg stanu na ostatni dzień roku sprawozdawczego	0.00 osób fizycznych
	0.00 osób prawnych
3. Wolontariat w okresie sprawozdawczym	
3.1. Organizacja korzystała ze świadczeń wykonywanych przez wolontariuszy <i>(Zgodnie z ustawą z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, wolontariuszami są osoby wykonujące nieodpłatnie i dobrowolnie pracę na rzecz organizacji, niezależnie od tego, czy są to osoby niezwiązane z organizacją, członkowie, pracownicy, osoby świadczące usługi na podstawie umowy cywilnoprawnej czy przedstawiciele władz organizacji)</i>	<input checked="" type="radio"/> Tak <input type="radio"/> Nie
3.2. Liczba wolontariuszy wykonujących świadczenie na rzecz organizacji w okresie sprawozdawczym <i>(Każdy wolontariusz powinien być liczony tylko raz, niezależnie od liczby świadczeń wykonanych na rzecz organizacji w okresie sprawozdawczym i czasu pracy)</i>	9.00 osób
VI. Wynagrodzenia w okresie sprawozdawczym	
1. Łączna kwota wynagrodzeń (brutto) wypłaconych przez organizację w okresie sprawozdawczym	9,525.96 zł
a) z tytułu umów o pracę	7,950.96 zł
b) z tytułu umów cywilnoprawnych	1,575.00 zł
2. Wysokość przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia (brutto) wypłaconego pracownikom organizacji, wliczając wynagrodzenie zasadnicze, nagrody, premie i inne świadczenia, oraz osobom świadczącym usługi na podstawie umowy cywilnoprawnej	525.00 zł
3. Wysokość najwyższego miesięcznego wynagrodzenia (brutto) wypłaconego pracownikom organizacji, wliczając wynagrodzenie zasadnicze, nagrody, premie i inne świadczenia, oraz osobom świadczącym usługi na podstawie umowy cywilnoprawnej	525.00 zł
VII. Informacja o działalności zleconej organizacji pożytku publicznego przez organy administracji publicznej w okresie sprawozdawczym	
1. Organizacja realizowała zadania zlecone przez organy jednostek samorządu terytorialnego	<input type="radio"/> Tak <input checked="" type="radio"/> Nie

2. W okresie sprawozdawczym organizacja realizowała zadania zlecone przez organy administracji rządowej lub państwowe fundusze celowe

- Tak
 Nie

VIII. Informacje o kontrolach przeprowadzonych w organizacji przez organy administracji publicznej w okresie sprawozdawczym

Lp	Organ kontrolujący	Liczba kontroli
----	--------------------	-----------------

IX. Dodatkowe informacje

(Można wpisać w poniższe pole inne informacje, którymi organizacja chciałaby podzielić się z opinią publiczną)

Uchwały Zarządu fundacji z 2014:

Uchwała nr 1/2014 Zarządu Fundacji Wolność od Religii z dnia 24.03.2014r. dot. zmian w statucie.

Uchwała nr 2/2014 Zarządu Fundacji Wolność od Religii z dnia 24.03.2014r. dot. ubiegania się o nadanie fundacji statusu organizacji pożytku publicznego.

Fundacja uzyskała łącznie przychody w wysokości	73.846,60 zł.
w tym:	
- przychody statutowe (nadwyżka przychodów nad kosztami w 2013 r.)	3.626,16 zł.
- darowizny od osób fizycznych	25.498,56 zł.
- dotacja na realizację projektu „Dyskryminacja dzieci niewierzących i nieuczestniczących w lekcjach religii” realizowanego w okresie od 01.09.2014 r. do 31.05.2015 r. w ramach programu „Obywatele dla demokracji”, finansowanego ze środków Funduszy EOG.	37.205,71 zł.
- przychody z prowadzonej działalności gospodarczej	7.516,15 zł.
- pozostałe przychody operacyjne	0,02 zł.

Przychody z pozostałych źródeł: 66 330,45 zł.

Procentowy stosunek przychodu osiągniętego z działalności gospodarczej do przychodu osiągniętego z pozostałych źródeł.

- sprzedaż towarów (działalność gospodarcza) (7516,15 zł.)	10,18 %
- otrzymane darowizny i dotacje (66 330,45 zł.)	89,82 %

W 2014 r. Fundacja uzyskała wynik :	14.629,49 zł. w tym:
- z prowadzenia działalności statutowej (dochód)	13.077,03 zł.
- z prowadzenia działalności gospodarczej (dochód)	1.552,46 zł.

Informacja o poniesionych kosztach:

Fundacja poniosła koszty łącznie w kwocie	59.217,11 zł.
- koszty realizacji celów statutowych	53.253,42 zł.
* w tym koszty realizacji projektu „Dyskryminacja dzieci niewierzących i nieuczestniczących w lekcjach religii” sfinansowane ze środków Funduszy EOG	37.205,71 zł.
- koszty działalności gospodarczej	5.963,69 zł.

Informacja o poniesionych kosztach na realizację celów statutowych, administrację, działalność gospodarczą, pozostałe koszty.

Suma kosztów: 59.217,11 zł. w tym:

a) koszty realizacji celów statutowych	47 989,07 zł.
b) koszty administracyjne (czynsze, opłaty telefoniczne, pocztowe itp.)	5 861,02 zł.
c) koszty działalności gospodarczej	5 367,02 zł.
d) pozostałe koszty	brak

Fundacja w okresie od 1 września do 31.05.2015 zatrudniała jednego pracownika - 1/2 etatu, stanowisko: Koordynator projektu „Dyskryminacja dzieci niewierzących i nieuczestniczących w lekcjach religii”, którego koszty zatrudnienia zostały sfinansowane ze środków Funduszy EOG.

Fundacja w okresie od 1 października do 31.05.2015 zatrudniała na umowę zlecenie Specjalistę ds. rozliczenia projektu „Dyskryminacja dzieci niewierzących i nieuczestniczących w lekcjach religii”, którego koszty zatrudnienia zostały sfinansowane ze środków Funduszy EOG

Łączna kwota wynagrodzeń:

Wynagrodzenia ogółem :	9525,90 zł.
- w tym: z tyt. umowy o pracę	7950,90 zł.

Fundatorzy oraz członkowie Zarządu i Rady Fundacji nie pobierają żadnych wynagrodzeń z tytułu pełnionych funkcji, nie były udzielone pożyczki osobom wchodzącym w skład Zarządu Fundacji i Rady.

- Wynagrodzenia z tyt. umowy zlecenia	1575,00 zł.
---------------------------------------	-------------

Fundatorzy oraz członkowie Zarządu i Rady Fundacji nie pobierają żadnych wynagrodzeń finansowanych ze środków własnych fundacji, nie były udzielone pożyczki osobom wchodzącym w skład Zarządu i Rady. Fundacja nie poniosła nakładów na zakup środków trwałych ani wartości niematerialnych i prawnych. W ustawowym terminie tj. do końca m-ca marca Fundacja złożyła PIT-8 w I Urzędzie Skarbowym w Lublinie.

Rozliczenia międzyokresowe przychodów to otrzymane środki na realizację projektu „Dyskryminacja dzieci niewierzących i nieuczestniczących w lekcjach religii” do wykorzystania w okresie od 01.01.2015 r. do 31.05.2015 r.

Rozliczenie pozycji różniących rachunek wyników od zeznania rocznego CIT-8

a) pozycje zmniejszające koszty to koszty realizacji projektu „Dyskryminacja dzieci niewierzących i nieuczestniczących w lekcjach religii” sfinansowane ze środków Funduszy EOG w wysokości : 37.205,71

b) pozycje zmniejszające przychody to dotacja na realizację projektu „Dyskryminacja dzieci niewierzących i nieuczestniczących w lekcjach religii” wysokości 37.205,71

Ponadto w 2014 r.

- nie była przeprowadzona w Fundacji kontrola;
- nie zarejestrowano jakichkolwiek transakcji, które posiadały cechy wskazujące na to, że transakcje te wiążą się z wprowadzeniem do obrotu finansowego wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł.

- W Fundacji nie występują środki trwałe wytworzone na własne potrzeby.
- Fundacja nie używa żadnych przedmiotów na podstawie umowy leasingu.
- Zapasy towarów i materiałów ewidencjonowane są w cenach zakupu.
- W roku podatkowym 2014 Fundacja nie dokonywała odpisów aktualizujących wartość środków trwałych oraz zapasów.
- Fundacja nie posiada zobowiązań zabezpieczonych na majątku jednostki .
- Majątek Fundacji stanowi jej fundusz założycielski w kwocie 1.000,00 zł.
- Fundacja posiada tylko zobowiązania krótkoterminowe.
- Zobowiązania długoterminowe w Fundacji nie występują.
- Stan środków pieniężnych obejmuje środki pieniężne w kasie, oraz środki na rachunkach bankowych. W bilansie wykazano je w wartości nominalnej

Czytelny podpis osoby upoważnionej lub podpisy osób upoważnionych do składania oświadczeń woli w imieniu organizacji	Dorota Wójcik Andrzej Wójcik Tadeusz Dulniak	Data wypełnienia sprawozdania	
--	--	-------------------------------	--